Pošt. plaćena u got.

GODINA X.

RUJAN
LISTOPAD
BROJ 7-8
1939.

Salezijanski vjesnik

26404

Fond „Don Bosko" (za svećenički podmladak siromašnih mladića): Mužina Ljubica 5.- din. — Kralj Josipa 50.- din.— Bišćan Terezija 60.- din — Mužinić 5.- din. — Bem Gabrijela 200.- din.

NE ZABORAVITE!

Salezijanski suradnici, koji se ispovijede, prime sv. Pričest, mole se po nakani sv. Oca Pape i pohode koju crkvu ili javnu kapelu, mogu dobiti u mjesecima rujnu i listopadu ova oproštenja:

Potpuna oproštenja: 1. Na dan, kad se novi suradnik upiše u Savez sal. suradništva. — 2. Jedamput na mjesec, u koji god dan suradnik ili suradnica hoće. — 3. Svaki mjesec na dan vježbe sretne smrti. — 4. Svaki dan jedan potpuni oprost, ako uz koji god staleški posao pobožno izgovore jedan streloviti uzdah, a za svaki drugi streloviti uzdah, preko dana uz rad izgovoren, dobivaju 400 dana oproštenja. — 5. Na Malu Gospu, 8. rujna. — 6. Na blagdan imena Marijina, 12. rujna. — 7. Na blagdan Uzvišenja sv. Križa, 14. rujna. — 8. Na Žalosnu Gospu, 15. rujna. — 9. Na blagdan Sv. Mihovila Arhanđela, 29. rujna. — 10. Na blagdan Marije, Kraljice sv. Krunice, 7. listopada. — 11. Na blagdan Materinstva bl. Djevice Marije, 11. listopada.

(Tko hoće da dobije stajališna oproštenja, mora izmoliti u gore naznačene dane 5 Očenaša, 5 Zdravomarija i Slava Ocu za dobrobit katoličke Crkve te 1 Očenaš, 1 Zdravomariju i Slava Ocu po nakani sv. Oca Pape. Osim toga treba da je u stanju posvećujuće milosti Božje i da posjeti koju crkvu ili javnu kapelu.)

(Za ova oproštenja zahtijeva se sv. Ispovijed i sv. Pričest te molitva po nakani sv. Oca Pape.)

Neka nepotpuna oproštenja: 1. Tri stotine dana svaki put, kad sa skrušenim srcem suradnici vrše koje djelo milosrđa ili kršćanske ljubavi. — 2. Sedam godina i sedam četrdesetnica, kad god ponove posvetu presv. Srcu Isusovu.

Povlastica sal. suradnika: Sve mise, koje se čitaju za pokojne suradnike, privilegirane su u svako vrijeme i na svakom mjestu, čitao ih koji god svećenik.

NAŠI POKOJNICI

Ščavničar Stjepan, Štrigova
Koder Apolonija, Karlovac
Tomasović Jozefina, Omiš
Portolan Franjo, Korčula
Brovet Amalija, Čabar
Peserl Slava, Daruvar
Večerica Pavica, Sušak
Bakov Marija, Virje
Hegedušić Petar, Virje
Baranović Mate, Zagreb
Badaj Marija, Zagreb
Marija Jelić r. Hanžel, Zagreb.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svijetlila njima. Počivali u miru. Amen.

(Molimo dobre suradnike i suradnice, neka nam rado jave imena umrlih suradnika, da se molimo za njih i drugima ih preporučimo u molitvu. Ima suradnika, koji ne primaju Vjesnika, i za njih molimo, da nam javite, ako umru.)

SALEZIJANSKI VJESNIK
GLASILO • SALEZIJANSKOG • SURADNIŠTVA
GOD. X. SRPANJ - KOLOVOZ BROJ 7 - 8

Kristovo kraljevstvo

(Prigodom međunarodnog kongresa Krista Kralja u Ljubljani)

25. - 30. VII. ove godine održao se međunarodni kongres Krista Kralja u Ljubljani. Za nas salezijanske suradnike radosno je da je uz gotovo sve biskupe iz Jugoslavije i uz mnoge iz Evrope pa i drugih kontinenata prisustvovao — i to kao delegat sv. Oca Pape, baš salezijanac Dr. Augustin Hlond, kardinal i primas Poljske.

Prije devetnaest stoljeća doveli su rimskom upravitelju židovske zemlje Ponciju Pilatu jednog svezanog Čovjeka, da mu on sudi. Optužili su ga da buni narod protiv cara i da sam sebe gradi kraljem. Masa je bila razdražena, nahuškana od židovskih književnika i farizeja, pa je tražila za optuženog smrtnu kaznu, i to najsramotniju — na križu. Mi poznajemo krivca. To je Isus Krist. naš Spasitelj. Stajao je pred Pilatom i šutio. I dok je masa urlala: „Raspni ga, raspni!" zapita Pilat Isusa: „Dakle si Ti kralj?" A Isus mu odgovori: „Da, istina je, pravo si kazao. Ja sam Kralj. Ali kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta..."

Isus je kralj duša, jer je — Bog.

Svaki pojedini čovjek ovisan je o Bogu, jer je proizašao iz njegovih stvaralačkih ruku. „Ništa nije postalo bez Njega..." (Iv. 1. 3.) I čovječju je dušu On stvorio, zato je Njegova, i zato mu mora biti podložna. On ima nad njom sva prava. Zemaljski kraljevi nemaju vlasti

nad dušama, samo Krist Kralj vlada nad njima, jer ih je stvorio i otkupio.

A kako nad pojedincima, tako ima vlast i nad zajednicama, nad obiteljima. On je stvorio i obitelji, kako kaže sv. Pismo: „muško i žensko stvori ih" i združi ih da se množe i tako povećaju broj izabranika za nebo. Grijeh je prekrižio Božje planove. Zato je Isus Krist uspostavio red u obitelji podignuvši zakon ženidbe na čast sakramenta, te tim podijelio mladencima milost, pomoć, da mogu savjesno ispunjavati svoje dužnosti. Bog je postavio zakon o nerazrešivosti braka, i tim pokazao da je On gospodar obitelji. Današnje je vrijeme i to izopačilo. U parlamentima su bezbožnici izglasali rastavu bračne zajednice. Posljedice su strašne. Zato Crkva danas posebno radi na tom da Krist zakraljuje nad svima, da se obitelji podvrgnu njegovim zapovijedima, koje, istina, ograničuju čovječje neobuzdane strasti, ali zato unose u obitelji mir i sreću. Ako dakle hoćeš da u tvojoj obitelji vlada mir i Božji blagoslov, mora da Krist kraljuje u njoj.

Ljubav Božja i Njegova pravda idu i dalje, izvan obitelji, obuhvata države pa i cijelo čovječanstvo. Isus je kazao da su svi ljudi braća i da su svi pred Bogom jednaki, pa da zato među svima slojevima treba da vlada ljubav i pravica. A da li je tako? — Nije. Zato nije, jer su ljudi opet pogazili Kristov zakon i podigli načela liberalizma, slobode, da svako radi što hoće i kako hoće. Otud tako strašni prevrati zadnjih godina. Otud neprijateljstva među slojevima. Koliko je krvi poteklo, koliko nedužnih žrtava palo! I neće biti sreće ni mira, dok opet ne zavlada Krist. To je želja sv. Crkve, pa to je i svrha i ovoga kongresa Krista Kralja.

Sretni smo što se taj kongres održao u našoj sredini, u našoj domovini. Odavle će izaći Božji blagoslov i razliti se po svemu svijetu i donijeti nam toliko željeni mir...

Katekizam u rukama sveca

Čim je rođeno kršćanstvo, čim je njegov božanski Osnivač izdao apostolima nalog: „Idite i poučavajte sve narode...", odmah je započela katehizacija. Prvi katehisti bili su sami sv. apostoli, neuki doduše ribari ali puni Duha Svetoga, puni božanskoga nauka, koji im je usadio u srca sam Isus. Apostoli su širili kršćanstvo strelovitom brzinom. Poslije njih nastavljaju katolički svećenici sve do današnjega dana, i nastavljaće dok bude svijeta, da putem poučavanja u vjeri odgoje i istinski naobraze ljude počevši od najneukijeg roba pa do velikih, svjetskih mislilaca. Razni su se katehisti služili raznim metodama da što lakše i sigurnije osvoje ljudska srca i umove. Ali jedna od najprivlačivijih metoda bila je sigurno metoda slatkog i blagog sveca sv. Franje Saleškog. On je svugdje nosio vruću ljubav svoga srca, ljubav, koja je cijeloj njegovoj pojavi davala neobično mio i nježan izgled, i koja je usmjerivala cijelo njegovo držanje prema svakom čovjeku bez razlike, a napose prema djeci. Djeca su hrlila k njemu na vjeronauk, jer su znala da ih njihov dobri učitelj uvijek čeka i nikad ni časa ne zakašnjava. Ona su osjećala da ih on ljubi svakog pojedinog, da svakog pojedinog pozna i brine se za njega. A njegove poduke nisu bile tamne i ukočene formule bez života, nego drage svijetle priče, koje ljepotom začaravaju mala srca, a svojom snagom i uvjerljivošću, svojom jasnoćom i shvatljivošću usjecaju se zauvijek u njihove umove.

Cijenio je sv. Franjo Saleški, i nadasve je cijenio dobru katehizaciju. Bio je uvjeren da sva krivovjerstva i sve ljudske stramputice na području vjere imaju za svoj razvoj da zahvale samo

nepoznavanju vjere, manjkavoj vjerskoj poduci i naobrazbi. Zato je sam posvetio veliku pažnju i mnogo vremena podučavanju u katekizmu, a isto je tako nastojao da odgoji sebi svećenstvo, koje će nastavljati rad u tom pravcu. Kad mu se jedan njegov kanonik oduševljeno ponudio za taj posao, sv. Franjo je uskliknuo: „A, Vi ste pravi moj sin, kad hoćete da podučavate djecu u svetoj vjeri! Vi ste pravi moj sin!"... Biti njegov sin — biti sin svetog Franje Saleškoga!...

Poslije 200 godina hodao je sjevernom Italijom, a onda i drugim zemljama Evrope, jedan čovjek, jedan siromašni i neznatni katolički svećenik, koji je također htio da bude sin svetog Franje Saleškog. Rođen je od kršćanske majke, koja nije znala ni čitati ni pisati, koja nije imala drugog katekizma nego zdrav razum i pošteno srce u sebi a dobre katoličke svećenike, dobre propovjednike Božje riječi oko sebe. Mama Margerita — jer to je bila ona — zasađivala je u srce i razum svoje djece zdrave i prave kršćanske principe, koje je duboko nosila u svo joj neukoj a svetoj duši. Njezina je priprosta ali prava kršćanska katehizacija odgojila zbilja kršćansku djecu. Ali je najbolje ispunio sve njezine nade i želje njezin Ivica. Njemu nije bilo dosta slušati samo poduke majke i župnika, ne, on je htio da nauči čitati, da onda nauči iz knjiga još više, još mnogo više, pa da onda sam dijeli drugima blagoslovljenu hranu sv. vjere. Ko će znati šta se je sve odigravalo u toj maloj dječjoj duši, u toj sitnoj glavi jednog seljančeta! On je skupljao oko sebe svoje vršnjake, ponavljao im propovijedi, koje je čuo kod Mise i koje je zapamtio od početka do kraja. A kad je naučio čitati, uživao je da sjedne na kakav brežuljak, i da maloj četi čita iz katekizma Božje istine. I kad je polazio s dječacima u igru, najprije je, počevši znakom svetog križa, održao svoju katehizaciju, a onda skači, trči, viči do mile volje!

Zar su to bile samo djetinjarije? — „Skupljati ih da ih učim vjeronauk, — to je bila moja najživlja želja; činilo mi se da je to jedino što bih ja imao raditi na zemlji" — ovo svjedočanstvo on sam sebi daje obnavljajući uspomene iz svoje pete godine! — A u dobi od deset godina on iznosi svoj cilj već jasno i zaokruženo: „Htio bih biti svećenik, da podučim u vjeri tolike dječake, koji nijesu loši ali malo pomalo to postaju, jer se nitko ne brine za njih."

8. decembra 1841. god. desio se onaj, već svakom poznati, susret sv. Ivana Boska s Bartolomejem Gareli u sakristiji crkve sv. Franje Asiškog u Turinu. Don Bosko sam kaže da je otvorenje prvog oratorija počelo katehizacijom. Onog dana čuo je riječ Božju samo Gareli. Ali već slijedeće nedjelje doveo je dječak sa sobom i svoje drugove. I tako je to išlo dalje. Dječaci su dolazili svećeniku, koji se zanimao za njih, brinuo se za njih; dolazili su da uče vjeronauk, da se priprave za sv. ispovijed i sv. Pričest. I veći su dolazili, oni, koje je kao i Garelija bilo stid da dolaze na poduku s malom a pametnijom djecom, pa su postali pravi prijatelji Don Boskovi i njegovi pomagači — njegovi prvi „katehisti".

Don Bosko je imao svoje „škole" svuda. Sad je to bilo na kakvoj livadi, sad na ulici grada Turina, sad negdje u šumici ili u kakvom vrtu u sjeni graha, koji se mota oko visoke trklje. I uvijek je počinjao sa svojim ljubeznim smiješkom: „Vi, moji najdraži prijatelji..." Dječaci su znali da je to istina.

I on je organizovao svoje pomagače po primjeru sv. Franje Saleškog: oni su išli ulicama s jednim velikim zvonom. Dječaci su se na glas zvona salijetali sa svih strana. A one, koji baš nisu bili tako poletni, kojima se nije žurilo, opominjali su roditelji: „To zovu na katekizam, požuri se!"

Jednom je neki turinski prelat htio nekim znatiželjnim Englezima da pokaže Don Boska i njegov rad. Ali Don Boska nije bilo kod kuće. Tražili su ga na sve strane, kad se najednom

iza jednog plota pomoli nekoliko dječjih glava. „Gdje ima dječaka, tamo je sigurno i Don Bosko“ — zaključi prelat. I zbilja! U sred jedne grupe dječaka stajao je Don Bosko, i držao čas iz vjeronauka. Tada jedan od Engleza primjeti: „Kad bi svi svećenici radili ovako kao ovaj, katehizirali gdje god i kad god kao ovaj, svijet bi se brzo obratio.“ Don Bosko je to i sam dobro osjećao i znao da je to istina. Kako su se množili oko njega dječaci, željni istine i ljubavi, tako je dozrijevala u njemu ideja o Družbi sinova sv. Franje Saleškog — o družbi svećenika, koji će imati glavnu svrhu da skupljaju dječake, poučavaju ih u vjeri i spasavaju njihove duše u vremenu i u vječnosti.

Nedavno je vrhovni poglavar te Družbe salezijanaca pisao u jednom katehističkom časopisu članak, u kome među ostalog kaže: „Nemoguće je izreći kako je Don Bosku bila na srcu vjerska poduka. Don Rua, njegov prvi učenik, koji je i nastavio njegov duh i rad, pribilježio je: — Glavna svrha, radi koje je Don Bosko osnovao svoje oratorije, bila je da mogne podučavati mladež u katekizmu. — Dakle je prvi čas katekizma, što ga je Don Bosko održao Gareliju, bio ugaoni kamen Salezijanske družbe i apostolata. A naš nezaboravni don Albera vrlo je dobro kazao: — Katekizam u crkvi, na javnim mjestima, na livadi, gdje god, to je bio glavni Don Boskov posao.“

U istom časopisu vrhovni poglavar poziva salezijanske suradnike i suradnice da mole oni i njihova djeca, neka bi sveta Crkva što prije izdala jedan univerzalni katekizam; isto tako neka molitvom i žrtvom doprinesu što više mogu da bi salezijanski oratoriji sve više cvali i širili se, sve bolje materijalno i moralno odgovarali svojoj svrsi pred Bogom i pred ljudima; neka se dalje suradnici i suradnice brinu da Crkva dobije što više dobrih i požrtvovnih katehista, koji će najuspješnijim metodama izvršivati veliko djelo apostolata; pa neka i suradnici sami ne žale da se late toga posla, koji će zaslužiti od Gospodina nagradu obećanu misionarima. Svi — povezani Božjom ljubavlju — svako prema svojim silama i mogućnostima neka rade da se što bolje i vjernije i trajnije s dana u dan ostvaruje uzvišeni ideal našega Utemeljitelja: spas omladine — spas ljudskoga roda.

Tri uzora

Don Bosko je bio asketa, i to vrlo jednostavni asketa, koji u duhovnoj nauci nije donio ništa novog, ništa što bi se razlikovalo od praktičnog kršćanskog života običnih ljudi. Služio se prastarim sredstvima, koje Crkva ima na raspolaganje od svog početka do danas, i koja su namijenjena svakom kršćaninu bez razlike, da postigne uzvišenu svrhu svoga spasenja i posvećenja. Pa te jednostavne i stare principe svoje — odnosno kršćanske askeze primjenjivao je on i u odgajanju svojih dječaka prilagođujući ih svakom napose prema njegovim sposobnostima i darovima. Mnogi od tih dječaka, koje je Don Bosko odgojio u svece, ostali su i ostaće na ovoj zemlji posve nepoznati. Druge je on opet spominjao i istaknuo, pa i smatrao vrijednim i potrebnim da nam ostavi njihove životopise, koje je sam napisao kao proslavu Božje milosti u dušama i kao pobudu dječacima, koji će to čitati možda stotine i stotine godina kasnije. A zanimljivo je također čitati te stranice i zato, jer nam one otkrivaju autora i odgojitelja, njegovu pedagogiju.

Između svih tih životopisa odabrali smo tri, koji nam iznose tri najistaknutije mladenačke figure: Časnog Dominika Savija, Mihovila Magone i Franju Bezuko. Tri dječaka — tri divna i savršena kipa, koje je isklesala iz tri najrazličitija materijala jedna te

ista umjetnička ruka velikoga kipara, dosad ni s kim neisporedivog izgraditelja dječačkih duša!

Časni Dominik Savijo

Negdje u prvim danima svog boravka u oratoriju čuo je Dominik u jednoj Don Boskovoj propovijedi tri pravila, koja bi svakako trebali obdržavati mladići, ako žele postati kreposni, biti zadovoljni i spasti se. To su: često se ispovijedati, često se pričešćivati i izabrati si stalnog ispovjednika — stalnog vođu k Bogu. Dominik je odmah prihvatio tu trostruku preporuku. A za ispovjednika je izabrao samog Don Boska. Ispočetka se ispovijedao svakih 15 dana, onda svakih osam dana, zatim se pričešćivao triput nedjeljno, a konačno, svega par mjeseci kasnije, počeo je po savjetu Don Boska da prima Isusa u svoje čisto srce svaki dan.

Jedne nedjelje propovijedao je Don Bosko kako je Božja volja da svi postanemo sveti, kako to nije teško postići i kakva je nagrada pripravljena u nebu svetima. Savijo sluša, upija požudno svaku riječ i izlazi iz crkve tih, zamišljen, posve promijenjen. Izgledao je kao da je bolestan, kao da trpi. Don Bosko je to opazio, pozvao ga k sebi i upitao, je li ga možda muči kakvo zlo.

— Da, muči me — ali ne zlo nego dobro — odgovori dječak i otkrije Ocu svoju dušu, otkrije sav onaj žar, koji ga je obuzeo, žar Božje ljubavi i žeđu za dubokim sjedinjenjem s Bogom. I zaključi:

— Osjećam želju i potrebu da postanem svet. Recite mi dakle, kako da počnem.

Don Bosko mu najprije preporuči da ustraje u ispunjavanju svojih dužnosti, t. j. pobožnih vježba i studija, da zadrži stalnu i umjerenu veselost, i da se za odmora uvijek zabavlja sa svojim drugovima.

Kad je Dominik pokazao da zbilja savjesno vrši savjete svog duhovnog Oca, pođe Don Bosko u svojoj školi dalje. Svjetova mu neka nastoji da privuče k Bogu i svoje drugove. Od

Hrvati u salezijanskom zavodu u Santiago (Čile)

toga časa Savijo je postao pravim malim apostolom. Don Bosko je govorio da mu je Savijo svojim zabavicama uhvatio u mrežu mnogo više riba nego propovjednici svojim propovijedima.

A kad je Savijo kao i toliki drugi mislio da će ugoditi Bogu što težim pokorama, što žešćim mrtvenjem tijela, zabrani mu Don Bosko svaku pokoru bez njegova znanja i odobrenja. — Pokora, koju Bog želi od tebe — reče mu Don Bosko — jest *poslušnost*. Budi poslušan, i dalje se ne brini! Dopuštam ti ove pokore: podnosi strpljivo nepravde, primaj ravnodušno vrućinu i zimu, vjetar i kišu, umor i sve tjelesne nepogodnosti, koje Bog htjedne da ti pošalje. Ono, što bi i tako morao trpjeti, čemu ne možeš izbjeći, to prinesi Bogu i imaćeš krepost i zaslugu. —

Savijo je sve to ispunjavao savršeno.

Don Bosko je uzgajao u srcima svojih dječaka sinovsku ljubav prema Majci Božjoj. Bilo je baš u doba priprema za proglašenje dogme o Bezgriješnom Začeću. Savijo se s ostalima spremao devetnicom na taj veliki dan i događaj, a učinio je i generalnu ispovijed. U velikoj ljubavi prema svojoj nebeskoj Majci zaželio je Savijo da učini nešto posebno što bi razveselilo tu njegovu Majku. Don Bosko mu je i tu bio savjetnikom, te Savijo one večeri 8. XII. ode u crkvicu sv. Franje Saleškog, klekne pred sliku Majke Božje i izreče svoju posvetu: „Marijo, Tebi dajem svoje srce; daj da bude uvijek Tvoje! Isuse i Marijo, budite uvijek moji prijatelji, i dajte da prije umrem nego da budem toliko nesretan te vas uvrijedim i jednim jedinim grijehom!“ Već kod prve svoje sv. Pričesti zabilježio je Savijo među svojim odlukama: „Radije umrijeti nego sagriješiti!“ Ali od časa ove posvete — 8. XII. 1854. — počeo je Savijo stupati tim bezgriješnim putem upravo gigantskim koracima, tako da je Don Bosko smatrao potrebnim praviti bilješke, da mu ne izmakne, da se ne zaboravi ni jedna stvar.

Savijo je ostavio i jedan dar Bezgriješnoj Majci, dar, koji će biti trajni svjedok njegove ljubavi: osnovao je među drugovima „Društvo Bezgriješnog Začeća“.

Ni tri godine nije proveo Dominik Savijo u Don Boskovoj školi. 1856. početkom maja, koji mu je bio zadnji u životu, zaželi da ovaj maj provede svetije nego obično. Don Bosko mu kaže neka nastavi da točno ispunjava svoje dužnosti, neka svaki dan pripovijeda drugovima nešto o Majci Božjoj — i neka se vlada tako da može svaki dan pristupiti sv. Pričesti. Zatim neka moli Mariju da mu dade zdravlje i da ga učini svetim.

No, u planovima je Božjim bilo da Savijo primi nebesku nagradu za svoj kratki i sveti život. Savijo je umro, jer su mu — kako je izjavio liječnik — nježna građa tijela, prerana zrelost uma i neprestana napetost duha izglodali nit života.

„Njegov duh — piše Don Bosko — bio je tako naviknut na saobraćaj s Bogom, da je gdje god bio, makar i usred najveće buke, mogao za čas sabrati svoje misli i u pobožnim čuvstvima dići svoje srce Bogu.“ A ipak je uvijek izgledao veseo. „Savijo je — kaže Don Bosko — bio veseo sam nad sobom, i proživio je svoje dane uistinu sretno.“

Na tako kratak, a tako svet život svratila je i Crkva svoju pažnju, i već priprema mladom Don Boskovu oratorijancu svetačku aureolu. Blagopokojni papa Pijo XI., objavljujući dekret o herojskom stupnju njegovih kreposti uzveličao je i istaknuo posebno troje: anđeosku čistoću, duboku pobožnost i duh apostolata.

Uistinu — cvijeće dostojno vrtlara koji ga je zasadio i uzgojio, — sv. Ivana Boska! *(Nastaviće se).*

POZOR! Uprava salezijanskog suradništva se preselila iz Vlaške ulice 38 u salezijanski zavod na Knežiji — Omiška ulica 2. Sve dopise molimo slati na naslov: Uprava salezijanskog suradništva Zagreb — Omiška ulica 2.

Pojam Katoličke Akcije

(Nastavak)

Katolička Akcija i druge vjerske organizacije

Ovo je poglavlje osobito važno. Katolička Akcija kao organizacija jest nešto novo. To je novi oblik katoličkog osvajalačkog i organizatorskog duha. Prije K. A. postojale su već druge vjerske organizacije, i neke od njih u bujnom cvatu. Jesu li dakle te organizacije i sada potrebne, kad je nadošla K. A.? Je li K. A. došla da njih nadomjesti i izbaci kao nepotrebne, ili pak K. A. ima drugu svrhu nego one? Ta su pitanja tim opravdanija, što znamo, da je K. A. općenita i, rekli bismo, službena organizacija sv. Crkve, dok druge katoličke vjerske organizacije nemaju toga svojstva, budući da su sve ograničene ili na prostor (država, biskupija, župa) ili na djelokrug (na muževe, žene, djecu) ili na svrhu (jedne se skrbe na pr. za misije, druge za unutrašnje posvećenje članova, treće za posebno štovanje svetaca i slično). Osim toga sve ove vjerske organizacije nisu izravno crkvene, nego su izravno privatnog značaja, osnovane na privatnu ponuku pobožnih ljudi. One su od Crkve samo potvrđene i poželjene, a nipošto osnovane, dok je K. A. od Crkve izravno osnovana, i to neograničeno za sve narode.

Prednost ima dakle pred svim drugim vjerskim organizacijama K. A. Ne moraju li dakle druge organizacije prestati da djeluju, barem tamo, gdje je osnovana K. A.? To je pitanje.

Djevojke iz Brazilije oko časnih sestara Kćeri Marije Pomoćnice

Ne moraju. Rečene organizacije treba da i dalje žive, u koliko su kadre da koriste Crkvi. Prema potrebi neka se osnivaju i nove. To zbog jednostavnog razloga, što je K. A. bistveno nešto drugo nego sve druge vjerske organizacije. Zato među njome i njima i ne može načelno nikada doći do nesuglasica.

Razlika

U čemu dakle postoji ova razlika? Može nam biti jasno iz toga, što

smo rekli.

Razlika je:

1. U svrsi. Vjerske organizacije imaju svaka svoju posebnu svrhu, koja odgovara značaju te organizacije. Može to biti ili kršćanska savršenost članova te organizacije s njoj vlastitim sredstvima ili promicanje javnog bogoslužja ili pomaganje bijednih (karitas). Svrha pak Katoličke Akcije jest vjersko-socijalni *apostolat*. Apostolat, to je bistvena oznaka Katoličke Akcije. Istina je, i Katolička Akcija posvećuje mnogo posla odgoji svojih članova, ali u tome se nipošto ne iscrpljuje njezina zadaća. Vjerska odgoja članova smatra se tu samo kao uvjet bez koga se ne može raditi ni preći u akciju, a nipošto kao svrha. „Kao što je savršenije," kaže sv. Toma, „osvjetljivati nego li samo svijetliti, tako je savršenije učiniti i druge dionicima vjerskoga doživljavanja nego li sam doživljavati."

2. U sredstvima. Budući da K. A. ima za svrhu apostolat (propovijedanje i širenje vjere), to se ona poslužuje i sredstvima koja služe, da se poluči ta svrha. To su u prvom redu socijalna sredstva, kao na pr. tisk, škola, socijalne ustanove, kongresi, javni zborovi, javna propaganda vjere, obrana javnog čudoređa, posrednička uloga kod državnih vlasti itd.

Ako dakle između vjerskih organizacija, starih i novih, s jedne strane, i Katoličke Akcije s druge postoji bitna i stvarna razlika, onda, kako već jednom naglasismo, između njih na polju rada ne može nipošto doći do nesuglasica i načelnih razilaženja.

Danas mora biti svima jasno, da sve vjerske organizacije, cvale one ne znam kako, bez Katoličke Akcije nisu dosta, kao što ni Katolička Akcija bez pomoći ovih organizacija ne bi mogla odoljeti zadaći, koju ima pred očima.

— — —

U Nizozemskoj dijele visoki nasipi cvatuće vrtove od širokog mora. Od vremena do vremena mirno i uspavano more najednom pod udarcima silnoga vjetra uzbukti, zapjeni se, uzbjesni i divljom snagom baci se na čvrste nasipe. Ne miruje, dok ih ne potkopa, sad ovdje, sad ondje, da onda nemilosrdno zalije i poplavi cvjetna polja. Škoda je ogromna. Kad opaze opasnost, Nizozemci kao jedan čovjek bježe na nasipe. „Na nasipe, na nasipe!"

I ljudsko društvo, ovaj divni cvjetni vrt, ogradio je Bog visokim i čvrstim nasipima svojih zapovijedi i kršćanskih običaja. Od vremena do vremena dignu se neprijatelji Božji i neprijatelji Crkve i hoće da unište ove nasipe.

Opasnost je danas veća nego ikada. Danas više nego ikada bukte i kolaju žilama čovječanstva strasti i nesređenosti. Skočimo stoga i mi na nasipe. Branimo i borimo se. U tu nas borbu zove Katolička Akcija.

PAPA PIJO XII.

Odavno već nije novi Papa dočekan s toliko pažnje i poštovanja kao što je diljem čitavoga svijeta (pa i kod nekatolika) dočekan izbor kardinala Eugena Pacellia za Papu Pija XII. Razlog je tome dojakošnji život i rad sadanjega Pape. Pa da taj život i rad novoga Pape upozna što veći broj Hrvata, koji su kroz 1300 godina vezani s Namjesnikom Kristovim, Hrvatsko književno Društvo sv. Jeronima izdalo je u svojoj zbirci **knjižica po dinar** vrlo dobro napisani životopis „Pape Pija XII".

Pisac je prof. dr. Josip Rožman, koji je za vrijeme izbora i krunisanja Pija XII boravio u Vatikanskom gradu, te opisuje što je sam doživio, svojim očima gledao i iz prvih izvora čuo. Zato su opisi živi i čitki, a popraćeni su još većim brojem izvornih slika.

Sadržaj je ovaj: Od jednog Pape do drugoga. Rodio se u Rimu. „Crni patricij". Mučenik bez čavala. Učenik. Svećenik. Nuncij-Anđeo. Izbor novoga Pape. Krunidba. „Anđeoski pastir".

Iz Japana

Evo Vam jedne lijepe vijesti, koja će razveseliti salezijance i sve naše suradnike.

Jednom sam Vam pisao kako smo išli na Koreju i tamo s glazbenim koncertima pravili svoju propagandu. Odonda se ime Don Boskovo i pobožnost prema njemu ondje čudesno širi. Biskupijski je glasnik već izdao u sveščićima njegov životopis. A mnogi su se dobri Koreanci prijavili da ih primimo u Družbu. I sada, dok se u našem sjemeništu u Miyazakiju pripravljaju ponajbolji kandidati, primili smo vijest da je jedan vrli župnik sa Koreje g. Lye posvetio svoju novu župnu crkvu u selu Eitoho svetom Ivanu Bosku. Svoju je službu g. Lye u tom selu počeo s malom kršćanskom općinom od kakvih 300 vjernika. Njegova je revnost povećala tu malu jezgru na 1790. Javila se dakle potreba da i seosku crkvicu, koja je sagrađena 1936., zamijeni većom. To je i učinio, i kako rekoh, posvetio je Don Bosku — „slavnom modernom apostolu" — kako ga on naziva.

Značajni su razlozi, koji su potakli župnika i vjernike, da uzmu za svog posebnog zaštitnika sv. Ivana Boska. Prvi je taj, što su kršćani siromašni, a Don Bosko, koji je sam iskusio sve teškoće siromaštva i postao uzor siromaka, sigurno će najbolje znati da ih štiti i da misli na njihove potrebe. A drugi je, što u ovoj župi osobito cvatu mladenačka udruženja, pa veliki ljubitelj mladeži, Don Bosko, neće moći odoljeti da i ovdje ne štiti duše, koje su mu tako drage.

Muška i ženska mladenačka udruženja ovdje broje 100 članova, a dječja 93. To je lijep broj budućih katoličkih akcionara, koji će raditi u duhu sv. Ivana Boska, a po smjernicama Pape.

Koreanci su dobro shvatili sv. Ivana Boska, dobro razumjeli njegov duh — duh siromaštva i ljubavi prema mladeži. I sada, kad se okupljaju oko njegova kipa, sve se više oduševljavaju za njegove ideje.

Neka Gospodin blagoslovi revnog župnika i njegove pomagače, koji su — organizujući oratorije i dijeleći vjersku poduku u pravom salezijanskom duhu — položili temelje pravom kršćanskom odgoju. Otuda će sigurno izaći ljudi koji će biti ponos Crkve i domovine.

— Ali kad će se salezijanci utaboriti ondje? — pitaćete. Mi čekamo spremno. Na jedan samo mig svoga poglavara smjesta ćemo krenuti, sigurni da će nam Don Bosko, koji nam ovako pripravlja put, pomoći da za koreansku mladež učinimo sve ono, što smo učinili i za drugu u drugim stranama svijeta.

Vinko Čimati, *apostolski prefekt*

POZOR! Uprava salezijanskog suradništva se preselila iz Vlaške ulice 38 u salezijanski zavod na Knežiji — Omiška ulica 2. Sve dopise molimo slati na naslov: Uprava salezijanskog suradništva Zagreb — Omiška ulica 2.

Ravnopravnost katoličke vjere u Japanu

23. ožujka ove godine japanski je parlamenat potvrdio zakonski prijedlog o vjerama. To je važan događaj u povijesti vjera u Japanu, jer će napokon i katolička Crkva u Japanu biti ravnopravna pred zakonom sa šintoizmom i budizmom. Po tom naime usvojenom zakonskom prijedlogu:

1. priznaje se katolička vjera kao i šintoizam i budizam zakonskim — pravnim tijelom, a vlada štiti njihova vjerska udruženja, u koliko ova imaju samo vjerske svrhe te svojim naukom i ćudoređem pružaju ozbiljno jamstvo, da neće biti na štetu javnom poretku;

2. zakon jamči zaštitu vjerskih dobara izuzimajući od svakog nameta zemljišta i zgrade, potrebne za javno bogoštovlje i vršenje obreda; zabranjuje također zaplijenu ili oduzimanje tih vjerskih dobara, a ako bi koja vjera radi financijskih nemogućnosti završila ondje svoj opstanak, neće se pred zakonom smatrati ukinutom, niti će izgubiti svoje građansko pravo;

3. zakon jamči, da vlada štiti spomenute vjere u svakom pogledu;

4. zakon izriče kazne vjerama, koje mu se suprostave i koje svojom propagandom ili vršenjem bogoštovlja budu mutile javni red i mir.

Zahvalimo Gospodinu Bogu koji u svojoj božanskoj Providnosti vodi događaje i ljude, zahvalimo Mu za ovu pobjedu sv. Crkve u zemlji, u kojoj je također krv mučenika — sjeme novih kršćanskih pokoljenja. I molimo da to sjeme donese obilan rod u ovom velikom carstvu dalekoga Istoka.

Iz Kine

Rat, ranjenici, izbjeglice, ratna siročad iscrpli su sve naše mogućnosti. Na naša vrata dolaze u svaki sat dana oni najnesretniji, koji nisu našli mjesta među drugim izbjeglicama, i mole malo riže da se prehrane i štogod odjeće da pokriju golotinju. Sami naši vanjski pitomci nastoje da ublaže bijedu tolike svoje braće odričući se dnevno kojeg novčića uz velike žrtve.

Ipak uza sav zbilja žalosni položaj Providnost nam je bila draga majka. Njezinom smo pomoći podigli srednju školu, te tako znatno umnožili svoju malu čeljad. Podigli smo i jedan trijem, u koji za kišnih dana stane jedan dio dječaka.

Nastao je juriš s molbama, i već za tri dana nismo mogli više nikog primiti, jer su se sasvim napunile sve dvorane, svaka sa preko 60 dječaka. Svaki razred osnovne škole ima po više od 100 učenika, i trebalo ih je razdijeliti na odjelke. Ali nije bilo mjesta. Učitelj se — popustivši upornim molbama rođaka, koji su mu dolazili kući i dosađivali mu — konačno odlučio, iako se direktor tome protivio, da podučava sam 96 dječaka.

Tako imamo 760 dječaka, od kojih stotinjak srednješkolaca i 80 nutarnjih pitomaca. Za siromašnog je direktora bila zaista prevelika žrtva, kad je morao oko 300 potraživača uputiti neka se obrate na druge škole. Koliko smo mogli, toliko smo učinili.

Naši hodnici nisu baš osobito veliki. Ali dječaci se lijepo prilagođuju svemu, sretni da se mogu gdje god pozabavati u slobodnim časovima i za odmora. To vam je pravi mravinjak! Ali se i vidno osjeća majčinska skrb Marije Pomoćnice nad ovim dušama, koje je svaki dan prije i poslije obuke pozdravljaju sa „Zdravo Marijo!“ Nikad se ne događaju kakve nesreće, i među djecom vlada velika ljubav i sloga, te svi znaju jedan drugom oprostiti nehotične nepravde, koje izbiju zbog tijesnog prostora.

Najteži je školski život za kišnog vremena, koje nije baš rijetko a ni kratkotrajno. U trijem ne može stati više od četvrtine đaka, pa zbog toga moraju ostajati u razredima, što je

svakako štetno i za disciplinu i za školski materijal.

Još nam fali jedno od najvažnijih sredstava, kojim se najlakše privlači mladež i obitelji. To je — *pozorište*. Je li uopće moguće zamisliti jednu salezijansku kuću bez pozorišta?! Je li moguće da opstoji jedna škola sa 700 đaka bez jedne dvorane, gdje bi se oni mogli skupiti, gdje bi im se rekla koja dobra riječ, gdje bi mogli osjetiti zajednicu ideja i težnja, zajednicu obiteljskog života? Gdje i kako da držimo svoje zabave, akademije, primanja...? U kapelu stane jedva 200 dječaka, a i tu puštamo samo krštene i katehumene. A gdje s drugima?

Nadoknađujemo to tako da ih svakog ponedjeljka sakupimo pod vedrim nebom na dvorištu. To je zaista divan prizor! Ali je ujedno za jadnu dječicu vježba u strpljivosti i svakoj stezi da po čitav sat stoje ondje i podnose žegu i studen.

Pokušavali smo održavati i predstave na dvorištu. Ali smo pretrpjeli toliko puta velike štete radi nenadnog pljuska. Radi toga često gubimo najsjajnije prilike, kao na pr. u razdoblju od marta do jula, kad je vremena za zabavu na pretek, a isto tako i kiše.

Kinezi su od naravi sposobni za predstavu. Oni su rođeni glumci, pa mi to kod djece iskorišćujemo, da putem zabave osvajamo za Boga. Naše dramatske produkcije — u rimskim kostimima — jako ih privlače i ostavljaju na njima dubok utisak.

Jedno lijepo pozorište bilo bi zbilja veliki faktor za mnoga obraćenja. Ujedno bi pozorišna dvorana mogla služiti kao jedna prostorija više za naše pitomce, kojih bismo tada mogli više primiti, a među njima su obraćenja lakša i sigurnija nego među vanjskim.

Da li bi se našla koja plemenita velikodušna duša, koja bi htjela na ovaj način postati majkom hiljada i hiljada kršćana?

Mi uvijek molimo, tražimo, ištemo... Ali što bi drugo radio svaki onaj, koji bi bio na našem mjestu i htio da privuče ove duše, koje još ne pripadaju Isusu, jer nema mogućnosti da se brinemo za njih?

Još da spomenemo nešto lijepo i drago: Kao uspomenu na pedesetgodišnjicu Don Boskove smrti nabavili smo jedan krasan kip sv. Ivana Boska. Kako još nismo našli prikladnog mjesta za njega, smjestili smo ga kod glavnog ulaza u kuću. Tu se on milo smiješi svima prolaznicima, i sve privlači. A naši se dječaci zaustavljaju s najvećim poštovanjem da pozdrave Don Boska, i da se naslađuju smiješkom onoga, koji će ih sigurno sam odnijeti jednom k Isusu.

Ivan Gvarona,
salezijanski misionar.

Hong-kong, 8. V. 1939.

Kineski biskup Msgr. Ceng, koji će ovih ferija pohoditi salezijanske zavode u Sloveniji i Hrvatskoj, gdje će proživjeti dulje vremena na odmoru.

Lov na ptice i leptire

Mladi salezijanski misionar piše iz Makasa ovo zanimljivo pisamce članovima Misijskog Otsjeka u Nadbiskupskom konviktu u Zagrebu:

— Dragi mladi misionari!

Evo mi zadnja pošta donese vaše cijenjeno pismo. Najlepše vam se zahvaljujem. Znao sam ja, da ćete vi

meni pisati. Vi nikada ne zaboravljate svojih misionara.

Veseo sam, što se u vašem zavodu i među vama osjeća oduševljenje i napredak. Pišete mi, da se mnogo bavite pjesmom i glazbom. Zavidan sam vam zbog toga, jer glazbu jako volim.

Žao mi je, da već godinu dana nema u Makasu fotografa. Poslao bih vam nekoliko fotografija iz našega života. Poslat ću vam zato nekoliko kolibara, da se vaša zbirka ptica iz naših misijskih krajeva još više usavrši.

Da ispunim želju vašega dobroga vođe, opisaću vam ovoga puta, kako ovdje lovimo ptice i leptire.

Lov je na leptire vrlo jednostavan. Trebate uzeti sobom vrećicu od platna, koju ćete pričvrstiti za veći ili manji štap. Lukavi dječak, koji se oboružao s rečenim sredstvom za lov, odlazi tamo, gdje se nada, da će naći dosta leptira. Leptira ima obično najviše u cvjetnim vrtovima, a još ih više možete naći uz bregove rijeka, gdje ih ima na stotine. Obično se udruže u velike skupine sličnih boja. Najljepši i rijetki mogu se naći samo daleko od ljudskih boravišta, u gustim prašumama. Neki Španjolac, koji tu skuplja i lovi leptire, skupo plaća ljude, da idu i da mu ulove lijepe primjerke. Nije ni čudo, kad se pomisli, da lovci izgube i nekoliko dana, samo da ulove jednog jedinog. Španjolac ulovljene leptire prodaje u Njemačku, Englesku, Sjevernu Ameriku i u druge države.

Zanimljiviji je lov na ptice. U tu svrhu služi „bodokera". To je cijev, dugačka dva-tri metra, koju znaju majstorski izraditi jedino Kivari. Grade je iz palmova drveta, koje izglade i poliju smolom. Uz „bodokeru" treba načiniti i tobolac i strelice, sve iz palmova drveta. Tobolcu kažu „togva". Lovac na ptice mora imati i drvenu tikvu, u kojoj se drži „seiba" (svila sa drveta) ili bombaž.

Lovac zavije strelicu na jednom kraju sa svilom, potisne je u deblji otvor „bodokere" i tiho se, skučeno šulja u blizinu žrtve. Kad se približio žrtvi, napne, namjeri, odapne i bez najmanjeg šuma utrne svijetlo života jadnoj ptičici. Kolibri skoro nikada ne sjedaju na cvijet. Oni dolaze k cvijetu, trepću krilima nad njim i sišu med. Niti se miču u zraku s jednog mjesta niti sjedaju na cvijet. Njihovo se perje krasno blješti pod zrakama tropskoga sunca. Ove su ptičice tako ljubazne i zbog svoje ljepote tako čarobne, te mnogi misionari ne vole, da bi ih ljudi lovili. I ja ne želim, da ih love u blizini naše naseobine.

Ako je ptica velika, ona je kadra da odleti sa strelicom u tijelu. Stoga se za veće ptice i za majmune upotrebljavaju otrovne strelice. Otrove izrađuju peruanski Kivari. Šteta, što vam „bodekere" ne mogu poslati poštom. Vrlo bih rado to učinio. Naši dječaci uvijek nose to oružje sobom na šetnju. Vrlo je zanimljiv lov na ptice, kojeg organiziraju naši pitomci, kad idu na šetnju. Naši mali Kivari idu vrlo rado u lov na ptice. Premda ima mnogo ptica oko nas — nalazimo se u srcu prašume — ipak im ne priuštimo svaki dan ove zabave. Nemaju oni za to vremena. Osim škole imaju i druge dužnosti. Moraju marljivo raditi i na polju, a to zato, jer živimo od rada vlastitih ruku, a i odgojno je, da priviknemo na rad te mlade divljake, kako bi mogli danas sutra i sami na kulturan način obrađivati svoja polja i doći do poštenijeg načina života.

Lijepo pozdravljam sve članove Misijskog otsjeka u konviktu, a u prvom redu sve vaše starješine. Molite se i za me, pa ćemo zajedničkim silama osvajati svijet za Krista. Neka budu Kristova i ova djeca divljih brazilijanskih kivarskih prašuma.

Vaš odani

Dionizije Vrhovnik
salez. misionar.

Prvi salezijanci u Birmaniji

Već deset godina jedan dobri misionar, otac Lafon, piše i piše neumorno piše salezijanskom inspektoru u Indiji i salezijanskim poglavarima u Turin, moleći ih da pošalju salezijance k njemu — u Birmaniju.

U Mandalayu, glavnom gradu Birmanije, podignuo je on u svojim mladim danima jedan orfanotrofij, kojim više nije u stanju da upravlja radi poodmakle dobi. Zato je želio i molio da mu dođu salezijanci u pomoć. Konačno je stvar privedena kraju, i 27. januara ove godine — tri dana prije Don Boskova blagdana — zanjihala se na talasima veličanstvene rijeke Irrawadi lađa „Amra", i bacila sidro u Rangoonskoj luci. Salezijanci su se iskrcali u zemlji Birmaniji. Jedna grupa bivših pitomaca orfanotrofija oca Lafona i s njima veliki broj Birmanaca zaželili su im srdačnu dobrodošlicu i sretan pristup na birmansko tlo. U večer istoga dana krenuli su vlakom u Mandalay, gdje su ih otac Lafon i njegovi dječaci već nestrpljivo i željno čekali.

Don Bosko je pretekao svoje sinove: otac Lafon je postavio njegovu sliku u krasnoj crkvi sv. Josipa, koju je sam sagradio i koja je prava umjetnost.

„Već pet godina — rekao je otac Lafon salezijancima, kad ih je uveo u crkvu pred sliku sv. Ivana Boska — već pet godina spuštaju se moji siromašni dječaci na koljena pred ovom slikom svaki dan i mole Don Boska da im pošalje svoje sinove!"

Salezijanci su odmah priredili prvu proslavu Don Boskova blagdana. Sav katolički svijet skupio se ondje na svečanoj sv. Misi. A uveče su se salezijanci sastali sa svojim narodom i predstavnicima vlasti izvan crkve, u dvorištu orfanotrofija. Tu je otac Lafon održao ganutljiv govor: govorio je o salezijanskoj Družbi i o njenom radu za mladež — za siromašnu i ostavljenu mladež; — izrazio je svoju veliku radost, što eto može predati svoju školu i svoj orfanotrofij sinovima velikoga Odgojitelja, i što i on može sad kao starac Simeon otpjevati svoj „Sad otpuštaš slugu svoga...", jer zna da ostavlja svoju baštinu u dobrim rukama. Apostolski administrator iz Khrisnagara, pod čiju duhovnu vlast spada Birmanija, odgovorio je ocu Lafonu:

— Sretni smo što možemo primiti tu ostavštinu, jer tim ostvarujemo proročku viziju svoga svetog Osnivača. Salezijanci, koji budu djelovali u Birmaniji, upotrebiće sve svoje snage za dobro ovih dragih malih Birmanaca. I brzo će pokraj glavne škole niknuti jedna zanatska, a ta će biti podignuta kao trajni spomenik imenu i djelu birmanskog Don Boska — oca Ivana Lafona."

Osim orfanotrofija i škole primili su salezijanci ondje i upravu župe, kuću za udovice i katekumenat, pa onda još i sve poteškoće, što ih mi u Evropi, gdje nam je uvijek dobro, ne možemo ni da zamislimo. Novi direktor i pet mladih salezijanaca dali su se odmah na posao s velikim oduševljenjem i velikom požrtvovnošću. Jedno od najtežih iskušenja bilo je, što se jedan brat - pomoćnik bio teško razbolio, i — kako su izjavili liječnici — samo se čudom sv. Ivana Boska spasio.

Kraj je klimatski gotovo nepodnosiv: vrućine su užasne, a još tome nemaju vode! To im je najpreča potreba da prave arteški bunar, ako hoće da opstanu uopće ondje. Preporučuje se najtoplije suradnicima da podupru molitvom i djelom ovu novu salezijansku misiju, ovo novo sjeme, posijano na velikoj njivi oranici.

POZOR! Uprava salezijanskog suradništva se preselila iz Vlaške ulice 38 u salezijanski zavod na Knežiji — Omiška ulica 2. Sve dopise molimo slati na naslov: Uprava salezijanskog suradništva Zagreb — Omiška ulica 2.

Iz dnevnog života

Moje je prijašnje ime bilo Nerin, ali na krštenju su mi dali drugo, i sada se zovem Josip.

Oh, sjećam se svega kako je bilo, kad sam bio tamo daleko — u svojoj šumi. Sve me je privlačilo: i žarko sunce, i pjevanje ptica, i šum vjetrića u krošnjama šumskih stabala. Bio sam kao mali kralj nad jednom četicom dječaka, koji su stajali uvijek spremni na moje zapovijedi. Živio sam sretno. Pa ako nekad nije bilo dosta riže, nadoknadio sam je raznim plodovima kojih mi je u obilju nudila moja šuma.

Samo je jedna tuga mučila moju dušu: Mama je sve više pobolijevala. Često je plakala i pritišćući me svome srcu govorila:

— Moj dragi Nerin, brzo ću morati da te ostavim.

Ja sam je gledao bolno, a onda bi se naše suze bola i ljubavi izmiješale.

— Vidiš — nastavila bi — nemam više novaca, a raditi ne mogu. Jutros sam nešto pozajmila,... ali to malo će se brzo potrošiti, a šta onda?...

I plakala je sirota mama, ona, koja je toliko radila i toliko patila...

Bili smo sami, sasvim sami. Nitko se nije brinuo za nas. Ali ja sam bio zadovoljan, jer sam imao mamu. Tate nisam ni poznavao.

Ubrzo je unišla žalost u našu siromašnu mračnu kolibicu. Poslije tolikih muka mama je otišla s ove zemlje i ostavila me samog, neopskrbljenog, pravo siroče... Preplašen — promatrao sam njezino mrtvo tijelo sve do predveče... Oh, one večeri neću nikad zaboraviti! Došli su, uzeli lješinu moje jadne mame, i odnijeli je daleko, da je spale po običaju. A ja sam ostao sam, sasvim sam, siromašni Nerin...

S večernjim sjenama, koje su se sve više spuštale, uvlačila se u moje srce sve veća tuga i strah. A kolibica? — O, kako je bila ružna bez mame!... Kuda da idem? Kamo da bježim? U šumu? Ne, — da tamo možda postanem žrtvom kojega tigra ili kakve zmije otrovnice!

U to uniđe u kolibicu jedan čovjek. Ogleda se okolo i reče mi:

— Nerine, ti si moj! Hajde sa mnom!

Izišao sam za njim. Jer nije mogao naplatiti od mame novac koji joj je bio pozajmio, uzeo je mene kao roba.

Povjerili su mi da vodim krave na pašu. Često sam bio ni za što bijen. A ja sam se — siromašni dječak od sedam godina — bojao svoga gospodara. Više nisam bio sretan, i s čežnjom sam sanjario o svojoj kolibici i svojoj šumi... U mislima sam uvijek tražio svoju mamu, koja me je tako volila... I kako će dugo trajati ovakav žalostan život? Strašna neizvjesnost mučila je moje jadno srce.

Jednog dana — sjećam ga se dobro — pasao sam krave, kad su prolazile onuda *Mem Roman* (bijele sestre). Još nikad ih nisam vidio, pa sam se uplašio i stao da bježim.

— Kaes ka kyrteng Jong phi (kako se zoveš)? — vikale su za mnom. A u njihovu je glasu bilo toliko nježnosti, da sam stao. Približile su se, ispitivale su me puno, a onda su milujući me zapitale:

— Bi li htio ići s nama?

Udivljenje, strah, iznenađenje, smjesa svakakvih čuvstava navali u moje srce. U prvi čas nisam mogao izustiti ni riječi. Ali kad su sestre ponovile pitanje nekoliko puta, pristao sam da idem s njima, i tada sam im ispričao svoju tužnu povijest.

Poslije petnaest dana više nisam čuvao goveda, nego sam se nalazio u jednoj lijepoj kućici, punoj sunca, svjetla i veselja, u društvu drugih dječaka, koji su svi bili dobri sa mnom. Bio sam kod sestara, koje su me volile i pazile, kao što me je volila mama.

Sestre su platile za me otkupninu, i gospodar me je pustio na slobodu. Sada sam opet sretan. Ali koliko je mojih malih drugova u šumi, koliko je malih robova, koji žude za slobodom, ali je neće dobiti, ako im ne pomognu plemenite, darežljive duše!

Oko groba budućeg sveca

Jedan srdačan — obiteljski obred sakupio je poglavare Salezijanske družbe u bazilici Marije Pomoćnice u Turinu uveče 2. maja ove godine. Tada su naime prenijeli smrtne ostatke Časnog Dominika Savija u novu grobnicu, napravljenu u zidu kapelice sv. Franje Saleškog na strani poslanice. Obred je izvršio turinski nadbiskup — čitateljima već dobro poznati — kardinal Fossati. Kovčeg je s časnim ostacima anđeoskog mladića izvučen iz prvašnjeg svog mjesta u bazilici Marije Pomoćnice i, pošto su pečati vjerodostojno pregledani i utvrđeni, prenešen po rukama nekoliko salezijanskih svećenika - poglavara — u novu, umjetnički izrađenu, grobnicu, da tamo čeka čas svoje slave — beatifikaciju.

Jedan korak bliže...

8. maja opet se sastala crkvena i liječnička komisija, i to u Valsaliče kraj Turina na grobu Don Boskova prvog nasljednika Mihovila Rue. Sluga Božji Don Rua umro je na glasu svetosti, pa zato na zaključku apostolskog procesa o njegovim krepostima, a prije nego će mu sv. Crkva dati naslov „časni“, pristupilo se iskopavanju njegova tijela. Tijelo je tada stavljeno u novi kovčeg, koji su zapečaćen prevezli u Valdoko i položili u kriptu bazilike Marije Pomoćnice, u kapelu relikvija. Dakle jedan korak bliže slavi oltara! Salezijanski suradnici i suradnice, pospješimo svojim molitvama ovu slavu Sluge Božjega i tim također slavu naše Družbe!

Na ruševinama

U obnovljenoj Španiji salezijanci su nastavili svoj rad na zemljištu natopljenom mučeničkom krvlju tolike svoje subraće. U mjestu Jerezu položen je temeljni kamen oratorija „Dominik Savijo“, u kom će se blagdanima skupljati periferijska mladež. Kod polaganja temeljnog kamena govorio je i vojni komandant hvaleći odgojni sistem sv. Ivana Boska i zahvaljujući Bogu za svršetak burnih i žalosnih dana krvavog ljudskog razračunavanja.

Jedna godišnjica

16. i 17. aprila ove godine proslavljen je u sjemeništu u Kijeriju jedan spomen na kom su uzeli učešća i salezijanci. Spomen je to stogodišnjice smrti Vjekoslava Komola, koji je umro na glasu svetosti u tom sjemeništu kao klerik 2. aprila 1839. godine. Komolo je bio školski drug i prijatelj sv. Ivana Boska. U tom su se sjemeništu sveti prijatelji spremali za svoje buduće poslanstvo — za svećenički red. Vjekoslav Komolo je tada imao

velikog upliva na sv. Ivana Boska, koji je po savjetu svoje majke tražio društvo i prijateljstvo samo dobrih i svetih drugova. A Komolo je bio takav. Koliko je onda a i poslije sv. Ivan Bosko cijenio svetost Komolovu, svjedoče nam Don Boskovi zapisi u „Uspomenama“ a i posebna jedna knjižica — Komolov životopis — koga je Don Bosko napisao za pobudu mladićima. U „Uspomenama“ čitamo ovo svjedočanstvo, koje nam ujedno divno ističe poniznost sv. Ivana Boska:

„Bio sam s njim u prisnom prijateljstvu, i osjećao sam kako me sama priroda sili da se ugledam na njega. I ako sam u kreposti bio hiljadu milja iza njega, njemu imam da zahvalim što sam se sačuvao na visini pred lošim drugovima, i što sam ustrajao u svom zvanju. Samo u jednoj stvari nisam ni pokušavao da ga nasljedujem — u mrtvenju. Kad sam ga vidio kako u svojoj devetnaestoj godini strogo posti cijelu korizmu i svako drugo vrijeme koje je Crkva naredila, kad sam ga vidio da posti svake subote u čast Majci Božjoj, da se češće odriče doručka a katkad ruča samo kruha i vodu, kad sam ga vidio da podnosi svaku nepravdu i prezir a da nikad ne oda ni najmanjeg negodovanja, i kad sam ga vidio kako je točan i u najmanjoj svojoj dužnosti, nauku i pobožnosti, — sve su me te stvari zapanjivale i doprinijele da u njemu gledam pravog anđela, poticaj i uzor za svakoga, koji živi u sjemeništu.“

Gospodin je htio da toga anđela brzo podigne u svoj nebeski perivoj. Komolo je predosjećao, ili mu je bio objavljen skori svršetak zemaljskog

Spomen-ploča Vjekoslavu Komolu u Kijeriju

progonstva, pa je to saopćio i Bosku. Umro je 2. aprila 1839., a u noći od 3.-4. aprila prikazao se Bosku i još nekim sjemeništarcima u nadnaravnom svijetlu, i zazvavši triput: „Bosko, Bosko, Bosko!“ — dodao: „Ja sam spašen.“

Komolov je životopis ujedno prva knjižica, koju je izdao Don Bosko.

Prilikom komemoracije stogodišnjice Komolove smrti otkrivena je u sjemeništu u Kijeriju spomen-ploča na onom mjestu, gdje se je Komolo prikazao Don Bosku.

Naš novi kardinal - protektor

Sveti Otac Papa Pijo XII., koji je sve do svoga izbora za Papu bio kardinal-protektor Salezijanske družbe, t. j. zagovornik i zastupnik naše Družbe pred Papom, postavio je sad na to mjesto kardinala Vincencija la Pumu. U svibnju, i to baš na blagdan Marije Pomoćnice, posjetio je uzoriti zaštitnik svoje nove štićenike — glavnu salezijansku kuću u Turinu, kao i kuću Kćeri Marije Pomoćnice, pa je tom prilikom došla do izražaja s jedne strane velika radost obadviju salezijanskih Družba, a s druge ljubav kardinala prema njegovoj novoj djeci.

Iz nove Španjolske

Pismo salezijanca vrhovnom glavaru:

Predragi Oče!

Deo gratias! Napokon smo slobodni! Slobodni, predragi Oče!

Oslobođeni smo od marksista, koji su nas kroz dvije i pola godine progonili ponizivanjem i ruglom, tamnicama i mučenjem i grozili nam neprestano smrću. Kako je dobar bio Bog nama, koji nismo bili dostojni uspeti se do vrha Kalvarije kao druga naša subraća, dika naše Kongregacije i naše domovine! Sad se srce otvara nadi. Ne će izostati plodovi onoga sjemena što su ga veledušno posijali s toliko žrtava svi dobri salezijanci, sjemena orošena krvlju naše junačke subraće, koja su znala umrijeti za Krista. Oslobodili smo se gotovo sviju gadosti, što su ih ostavili crveni u ovoj našoj kući Sarria zajedno s ruševinama, koje ne ćemo tako skoro moći obnoviti.

Ne možete sebi predstaviti kakovu sam našao ovu dragu kuću, kad sam je opet preuzeo jedva sat poslije kako su bili dignuti u zrak dijelovi naših laboratorija dok su ulazile čete oslobiteljice. Počam od 26. veljače samo smo čistili. Danas napokon možemo odahnuti. I osjećamo se kod kuće pošto smo morali u razne privatne kuće, koje nam je za vrijeme godina pakla otvarala ljubav uz tešku pogibelj.

Ja ne mogu izreći što sam osjećao kad sam opet zakoraknuo u ovu kuću, u koju sam unišao u dobi od 11 godina a izašao iz nje, star 57 godina, poslije više od 40 godina neprekidnoga djelovanja među radničkim sinovima, istjeran naperenim pištoljima, i pretražen, ugrožen smrću ako ne bi smjesta bio iščeznuo.

Istjeran iz kuće kao i druga braća, lutajući cestama, našao sam i ja u vjeri i u salezijanskom duhu snagu da podnesem onaj bezbroj mučenja kojima su nas progonili kao dangube, kao bezkorisnu bagažu, kao neprijatelje kulture i radničkoga staleža!

Moći ćete stoga razumjeti veselje što sam ga osjećao da sam opet mogao stupiti u ovo kuću, u kojoj su za vrijeme gospodstva crvenih stanovali naši neusmiljeni neprijatelji! Ali najveća je utjeha bila, da smo mogli potražiti i sakupiti svu drugu subraću raspršenu u tom gradu i okolici, svakoga s njegovom strašnom povijesti i nečuvenim patnjama. Redom kako je koji stizao bilo je ganuće neopisivo. Bilo nas je oko dvanaest pa smo se sakupili na duhovni govor u Don Boskovoj kapeli, kad se pojavi g. Inspektor don Massana, da nas prviput pohodi i dade nam svoj blagoslov. Sad je broj nađenih narastao na 25. Živimo običnim životom i u poslu. Nastojimo zadobiti natrag što je bilo ugrabljeno kolegiju. Dobili smo već natrag sav materijal štamparije, koja je odmah stala raditi. Radionicu drvom, koja je sva razorena, smjestili smo u drugu prostoriju da se načine vrata i prozori te neophodno nužni popravci u kući, koja ima opet primiti mladiće. Otkrili smo već strojeve stolarnice, što su bili razneseni kojekuda i nadamo se, da ćemo ih opet imati sve kao prije. Tako isto i s materijalom krojačnice. Za strojeve za mehaniku trebaće više vremena, no dobili smo ih već natrag dobar dio. Svi radimo s velikim oduševljenjem.

Jučer, 9. ožujka svečano smo otvorili našu novu zajednicu. Pozvali smo suradnike, bivše pitomce i prijatelje ustanove, i crkva se dupkom napunila. Uspjela ceremonija bila je vrlo ganutljiva. Sad nas eto spremne za Vaše zapovijedi, naročito pak da budemo dobri salezijanci.

Evo pojedinosti kako smo našli stvari.

Sva Don Boskova kuća (stara prva rezidenca, u kojoj je stanovao Svetac god. 1886.) užasno zamazana i ruševna, ostala je netaknuta i mogli smo se odmah nastaniti u njoj. Dali smo je raskužiti i pobijeliti.

Kazalište je izgubilo samo pozornicu. Stari je dio kuće čitav s unutarnjim dvorištima, trijemovima, školama,

spavaona očišćena i raskužena. Čitava je također i primaona, vratarnica i štamparija.

Crkva: zgrada je čitava, ali oltari, propovijedaona, Križni Put, klupe — sve spaljeno u dvorištu. Počeli smo je rabiti drugi dan poslije povratka. Počeli smo s djelom izmirenja prema ritualu. Crkva je bila dupkom puna svijeta pa i dalje hrli svijet k svakoj našoj službi. Tako smo proslavili blagdan sv. Franje Saleskoga i našeg svetog Oca Don Boska uz vanrednu navalu naroda. Dobili smo natrag nekoje svete paramente sakrivene tu i tamo.

I škola je čitava. Prizemlje s dvorištima bilo je pretvoreno u tvornicu za ratni materijal.

Blagovaone i kuhinja su čitavi. Isto i bolnička soba. Ali su razorene zato radionice tesara, krojača, kipara i pozlatara, pa risaona i t. d.: sve su digli u zrak. Za vrijeme terorizma crveni su u kuhinjskom vrtu načinili ogromne šatore za ratnu radionu, naročito za izrađivanje Mauserovih pušaka i topovske municije. Ostala je samo hrpa ruševina. Naravno da nije ništa ostalo od radova štamparije, knjižare, i t. d. Sve razneseno ili uništeno. Treba iznova započeti. Isti je udes zadesio crkvene umjetnine: kipovi, slike knjige: sve zdrobljeno i spaljeno. Crkvene orgulje, harmoniji, glasoviri — svi pokvareni. Pravi vandalizam!

Šteta se još ne može izračunati.

Predragi Oče, ostali su nam ipak netaknuti volja i salezijanski duh; pa ćemo u ime Boga učiniti sve što je moguće ljudskoj snazi, da se život škola dovede u staru kolotečinu. Ima još prevelikih poteškoća. Među drugima pitanje prehrane. Treba hraniti 25 oricu koji smo u kući: ali smo puni pouzdanja, pa ćemo i taj problem naskoro riješiti.

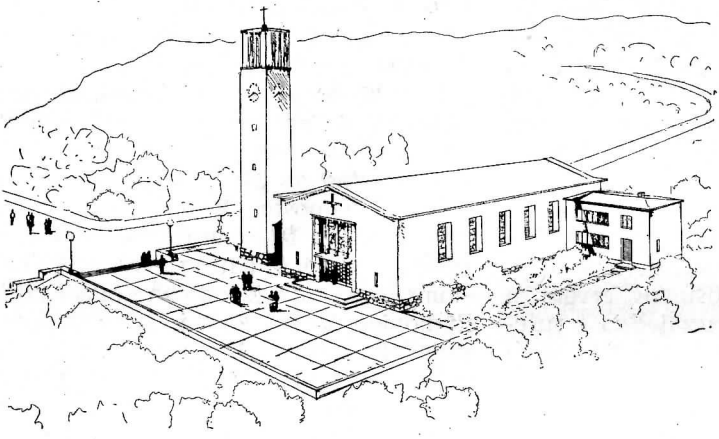

Buduća kapela sv. Ivana Boska u Podsusedu

Jedva čekam da uzmognem što prije primiti pedesetak ratnih sirota; već se dogovaramo. Stizavaju mnoge molbe sa sviju strana. Nekoje, nadamo se, moći ćemo povoljno riješiti skoro. Subraća rade punom revnosti.

Svi Vas pozdravljaju, a uz Vas pozdravljaju i sve Poglavare Kapitula. Obavještavaću Vas o tom, koliko radimo i što kanimo raditi. Hvala na svemu. U ime sviju

najodaniji u I. K.

Sveć. Vilim Vinas

Barcellona, 10. ožujka 1939.

Jesi li član Saveza salezijanskoga suradništva? Ako jesi, nastojiš li, da i druge upoznaš s njegovim pravilima?

Iz naših zavoda

PODSUSED

Novo ime u Salezijanskom Vjesniku, zar ne? Podsused kraj Zagreba. Nadasve lijep kraj.

Već od početka svoga rada u Hrvatskoj osjećaju Salezijanci živu potrebu za zavodom u kome bi mogli isključivo odgajati svoj svećenički redovnički naraštaj. Glavni uvjet za procvat bilo koje družbe, jesu u prvom redu zvanja. Salezijanska družba u Hrvatskoj nije dosada imala velikog broja zvanja, barem ne u tolikoj mjeri, u kolikoj ih ima u drugim zemljama. Prvi je razlog, što nema svoga sjemeništa za zvanja. Istina je, u Omladinskom domu na Kneziji (Zagreb) postoji odio za đake, koji se žele posvetiti salezijanskom radu, ali je to premalo. Omladinski dom može primiti tek nekih tridesetak đaka.

Salezijanci su više puta pokušali potražiti zgodno mjesto, gdje bi smjestili zavod za svoj naraštaj, ali ga nisu mogli naći. Poteškoće su bile u prvom redu materijalne.

U toj stisci Bog ih je namjerio na Podsused. Posredovanjem stenjevačkog župnika preč. gospodina Mokrovića, a dobrotom preuzv. Nadbiskupa dr. Al. Stepinca dobili su zemljište u Podsusedu, gdje će moći ostvariti s vremenom svoju davnu želju. Istina, do ostvarenja te želje još je daleko, nema sredstava, ali je prvi početak tu.

Kao uzvrat za dar koji su dobili, sinovi sv. Ivana Boska obećali su, da će s pomoću župljana župe stenjevačke, a napose s pomoću stanovnika Podsuseda sagraditi na zemljištu koje im je darovano, kapelu za okolišni narod. Ova kapela bit će prvi duhovni dar, što će ga Salezijanci darovati narodu, među koji idu. Kapela koja će biti i velika i lijepa, bit će posvećena sv. Ivanu Bosku. Prva javna kapela u Hrvatskoj posvećena ovomu velikomu svecu i zaštitniku mladeži! Kasnije, kad se uz kapelu dogradi i zavod za salezijanska svećenička zvanja, ona će dobro poslužiti i pitomcima.

Nacrti za kapelu sv. Ivana Boska već su gotovi i početak će se s radom u najkraće vrijeme, čim se skupi malo veća svota novaca.

Molite se, da ovaj pothvat sretno uspije.

UROŠEVAC

Naš omladinski dom

Nemojte misliti da u Uroševcu imamo omladinski dom samo za šalu! Istina, brojčano nije velik, ali i tu ima dosta posla. Kad župa sv. Anđela Čuvara ima samo oko 400 vjernika, onda ne može ni omladine biti mnogo. U oratorij sada dolazi 58 dječaka, a još nisu svi zapisani. U Uroševcu su ipak ulice pune djece, — tu ne poznaju bijele kuge. Neke obitelji imaju i po 12 članova. Kad bismo primali u Omladinski dom sve — i inovjerce,

imali bismo preko 500 dječaka! A ovako smo zadovoljni s malim, jer imamo i s njima toliko posla. Živahni su kao i druga djeca, znaju da trče i skaču baš tako kao i vaša! Ali su i dobri! Ne stide se da na ulici glasno pozdrave svećenika, makar bili u društvu malih muslimana. Svaki dan dolaze k sv. Misi; nekad ih je do 30 tu. I kako mole i pjevaju kod sv. Mise!

Kad u podne svrše školu, opet dođu u dom, gdje se najradije igraju „klikera". Prije nego uveče pođu kući, obave u crkvi večernju molitvu.

Uroševac: *Članovi Mladenačkog otsjeka*

Mladenački otsjek

Najteže je kod nas za mladiće. Na svakom ih uglu privlače kavane na tursku crnu kavu, koja je u ovim krajevima posebna poslastica. Samo je zlo da uz nju često postane crna i — duša. Mladići su cio dan u radionicama ili u trgovinama. Naši su katolici većim djelom „kujunđije", t. j. izrađuju razne ukrase od tankih srebrnih žica, a onda ih prodaju strancima. Pa kako su mladići po cijeli dan na tom napornom poslu, zbilja zažele da uveče izađu malo na „promenadu", ili što slično. Da ih odvučemo od ulice i kavane, pomaže nam mladenački otsjek, koji se sve ljepše razvija. Da će ići, pokazale su uskršnje duhovne vježbe. Bile su to prve u Uroševcu, i uistinu potrebne. Bog ih je obilno blagoslovio, i mladići su se zaista obnovili na veselje Bogu, roditeljima i samim sebi. Sada dolaze svaki utorak na sastanak. Upisanih je 25.

Napretku također pomaže Katolička akcija, koja lijepo i uspješno djeluje, jer ima nadasve požrtvovne članove.

Na uskršnji ponedjeljak išli smo u „Emaus" u Nerodimlje. To je malo mjesto, dva sata daleko od Uroševca. U Božjoj smo se prirodi naužili svježega zraka i zlatnoga sunca.

S dopuštenjem nadbiskupskog duhovnog stola, broj 1385. Zagreb 17. II. 1930.

SALEZIJANSKI VJESNIK izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja pretplata 10 Din, pojedini broj 1.75 — „Salezijanski Vjesnik" izdaje Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu. — Predstavnik Josip Tkalec. Tisak Salezijanske tiskare, Rakovnik. — Za tiskaru odgovara: Dr. Josip Valjavec, Rakovnik - Ljubljana. — Odgovorni urednik Nikola Pavičić, Vlaška ulica 38.

Dva salezijanska junaka

(Nastavak)

Odveli su misionare u bližnju šikaru.

Tada je započela pljačka: svete predmete, crkveno ruho, uopće sve, što je pripadalo misionarima, sve su to spalili, sve su to uništili. A pokupili su samo ono, što je pripadalo Kinezima.

Kad je pljačka svršila, prisilili su učitelje da iskrcaju prtljag, naredili su im zapovjedničkim tonom da dignu plijen na leđa i odnesu ga u trstenjak.

A onda su im zapovjedili:

— S mjesta da krenete! I da se nijeste osvrtali natrag!

I krenuli su — krenuli su natrag u misiju, pošli su da odnesu žalosnu vijest u postaju.

Lađa se tromo spuštala niz rijeku.

Počele su se pružati prve sjene.

Od sela do sela širio se tužan glas: Otac — tako dobar Otac — ... sestre — one su tamo — u šapama grabežljivih vukova...

A vukovi su neumoljivo šćepali pandžama svoj plijen čekajući čas da ga žrtvuju u ime osvete.

Ovčice će slijediti Pastira. S dva raspela, koja je podigla sa zemlje, išla je učiteljica Tong s drugaricama i s misionarima u trstenjak.

Rastavili su ženske od misionara na nekoliko koraka daljine.

Izraz biskupova lica bio je spokojan i blag: biskup je molio — za se i za druge.

Gledajući ga, kako divno i predano podnosi svoj udes, Marija Tong je osjetila novu jakost, novu odvažnost. Uzela je one križeve, prinijela ih usnama i obasula s bezbroj cjelova.

Tada joj ih jedan od razbojnika naglo istrže iz ruku, i psujući gadno baci ih na zemlju te stade da ih bijesno gazi:

— Što ljubiš toga raspetoga?! — vikao je. — Zar ne znaš da ga mi ne trpimo, da smo mu najžešći protivnici, da ga mrzimo od sveg srca, da ga nikako nećemo?

I izlomivši blagoslovljena draga obličja, derao se na druge djevojke:

— I vi sigurno imate uza se još takovih križeva! Odmah da ste mi ih dali!...

Djevojke su tužno gledale misionare, nad kojima je već smrt razastrla svoja mračna ledena krila... I kako su misionari slutili šta ih čeka, iako su gledali sigurnoj smrti u oči, ipak im se na licu čitao blag mir, predanost u Božju volju i sveta ozbiljnost: tiho su nešto razgovarali — valjda su se ispovijedali jedan drugom...

Biskup je izgledao zabrinut, gledao je očinski svoje duhovne kćeri i upirao im prstom u nebo. One su pokušavale nekoliko puta da se približe svome dobrom Ocu, ali su ih gusari svaki put spriječili.

— Hoćemo da umremo s njima! — vikale su.

— Ne, vas nećemo ubiti, jer protiv vas nemamo ništa. Nećemo vam učiniti ništa na žao. Mrzimo samo ovaj evropski smrad! A zašto vi idete za strancima? Ići ćete lijepo s nama, inače — možete se odmah oprostiti sa životom.

— Ne, nećemo s vama žive!...

Ponašanje djevojaka bilo je zbilja junačko.

*

Vijeće pobješnjelih razbojnika donijelo je smrtnu osudu: — Neka se strijeljaju!

Gusari su kleli i psovali, jer su djevojke molile i tražile da i njih ubiju s misionarima.

— To je neshvatljivo — vikali su lupeži — to se ne da razumjeti! Tolike smo vidjeli kako drhću pred smrću, a ovi čekaju tako mirno! A te ženske kao da nemaju nikakve druge želje nego da umru!...

I razbojnici su kleli Evropejce, jer da njihova vjera zaluđuje Kineze, oduzimlje im pamet.

*

Nadošao je čas posljednjeg rastanka.

(Nastaviće se).

PRILOG SALEZIJANSKOG VJESNIKA

GLASNIK MARIJE POMOĆNICE

LIST ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE

GOD. II. SRPANJ - KOLOVOZ BROJ 4.

Tri Zdravomarije

Don Bosko je uvijek imao potpuno povjerenje, kad je bio govor o Majci Božjoj. I u tjelesnim i u duševnim potrebama. Za njega je bilo jasno kao bijeli dan, da je Marija naša prava i iskrena pomoćnica u svim potrebama duše i tijela i da je ona posrednica svih milosti, koje Bog dijeli ljudima. Kada je god dakle Don Bosko htio izmoliti koju veću milost, Marija je Pomoćnica njemu bila prvo i posljednje sredstvo. Ovim je on sredstvom uvijek polučio svrhu. Kad su bile u pitanju najveće milosti, kad je htio i svoju vlastitu dušu i dušu svojih pitomaca ukrasiti najvećim i najuzvišenijim krepostima, onda se je zatekao u pomoć k Majci Božjoj.

Nema sumnje, da je Don Bosko i kod sebe i kod svojih pitomaca najviše cijenio dar sv. čistoće. Za nju je najviše drhtao. Kad je trebalo nju braniti, onda ne znaš, je li se pokazao više strogim ili više očinskim. Zaklinjao je, borio se, molio se. U toj borbi bila mu je Marija skoro jedino i najveće sredstvo. Bez nje nije učinio ni koraka.

Vrlo je lijepa i ljubazna pobožnost, koju on u tu svrhu svjetovaše svojim sinovima i svojim pitomcima, a kojom je on Mariju htio učiniti prvoboriteljicom u borbi za krepost svete čistoće u svojim zavodima. „Svaki put, prije nego idete spavati," govorio je, „kleknite pred svoju postelju i izmolite tri Zdravomarije." Po svim su salezijanskim zavodima u običaju kratke, ali lijepe večernje molitve. Ove molitve obavljaju poglavari i pitomci zajedno. U njima stoji na kraju doslovce ovo: „Kad se svlačite, mislite na mučitelje, kako svlače i muče Isusa, a kad legnete, recite: Isuse, Marijo i Josipe, vama darujem srce i dušu svoju...". I još ovo: „Mislite zatim na nazočnost Božju i zaspite s rukama unakrst na prsima."

Htio je bez sumnje sv. Ivan Bosko, da i u samom tekstu večernjih molitava dade svojim pitomcima obilne savjete, kako će sveto provesti noć, ali mu to nije bilo dosta. Osim svega toga treba još svaki salezijanac i salezijanski pitomac da prije spavanja izmoli tri Zdravomarije. Ovo će sredstvo, ova će pobožnost po mišljenju sveca nefaljeno polučiti svoju svrhu i očuvati njegov zavod od grijeha.

Ove tri Zdravomarije stavlja Don Bosko u usta svojih dragih u jednom od najsvečanijih trenutaka dana, u vrijeme, kad oni, poslije tolikih dnevnih napora i borbi predaju svoj duh u ruke Gospodnje, ne znajući, hoće li dočekati drugi dan. Osim ovog trenutka izabrao je on u danu još jedan trenutak u istu svrhu. Najsvečaniji trenutak. „Ako osjećate, kako vam je teško boriti se za krepost svete sramežljivosti, onda ujutro kod svete mise, u uzvišenom trenutku podizanja, izmolite tri Zdravomarije."

Čini se, da je Don Bosko tražio najsvečanije trenutke u danu, da ih iskoristi u borbi za ovu najuzvišeniju, ali i najpotrebniju krepost u njegovim zavodima.

I zaista. Sredstvo, u koje je Don Bosko stavio svoje pouzdanje, nije promašilo. Marija je Pomoćnica pokazala, kako joj je drago povjerenje, koje u nju stavlja njezin službenik. „Poznam pitomce, što žive u ovom zavodu", — mogao je pun svetog veselja priznati svetac — „koji u kreposti svete čistoće prekašaju i samog svetog Alojzija."

Ne bismo li i mi upotrebili isto sredstvo?

Već više od dvije godine jedna mučna svađa među rođacima uzbunjivala je mir naše obitelji. Svi pokušaji za izmirenjem ostali su uzaludni. Tada preporučih stvar Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku, i ljudi se zbilja sporazumješe i izmiriše. Zahvaljujem javno Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku, kao što sam i obećala.

G. Anđa K.

Zahvaljujem se Mariji Pomoćnici za dobar uspjeh na ispitu.

Veržej P. Hammes

Zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku na primljenim milostima, naročito na jednoj velikoj milosti, koju su mi sada udijelili. Preporučujem se i nadalje njihovoj pomoći.

Tuzla D. L.

Javno se zahvaljujem za primljenu vremenitu milost od Presv. Srca Isusova, Marije Pomoćnice, sv. Ivana Boska i bl. Marije Mazzarello.

Hrv. Zagorje A. B.

Od nekog vremena bila sam počela s velikim pouzdanjem moliti Mariju Pomoćnicu i sv. Ivana Boska da mojoj kćeri nađu dobrog muža, čovjeka po Srcu Božjem u materijalnom i duhovnom pogledu. Uslišana sam iznad svakog očekivanja. Zahvaljujem javno svojim dragim zaštitnicima. A kršćanskim majkama, koje su zabrinute za budućnost svojih kćeri, preporučujem: „Povjerite ih Don Bosku!" Molite s pouzdanjem i ustrajno Mariju Pomoćnicu, i Marija će im naći kršćanskog muža, mnogo boljeg nego što bi ga našle i vi same."

M. R.

Vratila sam se s duljeg puta kući. Osjećala sam se slabom, ali sam mislila da je to obična umornost, posledica putovanja. Uveče me vrlo visoka temperatura svali u postelju. Liječnik je utvrdio vrlo teški slučaj tifusa maligne naravi.

Ostala sam mirna, i obratila sam se s pouzdanjem Mariji Pomoćnici i Don Bosku, koji su zaštitnici naše obitelji. Ali je išlo na gore. Temperatura se penjala, nastupile su komplikacije na dišnim organima. Brat mi je svjetovao da se obratim Mariji Mazzarello, i odmah smo zajednički — cijela obitelj — počeli s devetnicom.

Međutim je došlo do upale pluća, kako smo se i bojali. U najžešćim bolovima nisam mogla ništa drugo nego da zazivam s velikim pouzdanjem: „Majko Mazzarello! Majko Mazzarello!" Svaki sam se dan pričešćivala i molila, molila... Obećala sam Mariji Mazzarello da ću, ako mi pomogne, ići u Rim prilikom njezine svečane beatifikacije, da ću uniči u Družbu Kćeri Marije Pomoćnice i da ću, ako mi poslušnost ne odredi drukčije, ići u misije.

Upala pluća prestala je neočekivano. Iza toga je prošla i upala bronhija. Ali se pokazaše sasvim jasni i sigurni znakovi upale mozgovne opne. Podvostručili smo molitve. Svi su moji sa mnom pristupili k stolu Božjemu, a molitvom su nam se pridružile i Kćeri Marije Pomoćnice i salezijanci, među kojima su i moja tri brata.

I zbilja, naskoro je svaka pogibelj minula. Počela sam se osjećati bolje. Temperatura je opadala. Malo pomalo opet sam ustala.

Sada osjećam dužnost da ispunim svoja obećanja, među kojima i to da ću objaviti milost u Vjesniku.

K. Ružica P.

Po zagovoru časnog Dominika Savija dobila sam već mnoge milosti.

Posljednja je namještenje moga muža, koji je dugo bio bez posla. Ovim je spašen život cijele obitelji. Dobio je tako dobro mjesto kakvo nismo ni izdaleka očekivali. Vječna hvala!
R. P. F.

U zahvalu sv. Ivanu Bosku, što mi je ispunio molbu nakon izvršene devetnice, šaljem mali dar.
Lipik Anica Pereković

Šaljem svotu za gradnju crkve Marije Pomoćnice u znak zahvalnosti za izbavljenje jedne osobe iz velike pogibelji.
Lipnik A. Š. Župnik

Zahvaljujem Bož. Srcu Isusovu, Majci Božjoj i sv. Ivanu Bosku na primljenim milostima.
Sl. Brod Marija Sudarević

Zahvaljujem Mariji Pomoćnici što me je izbavila od jedne nesreće.
Novska Vinko Špendić

Naš dragi otac, starac od 61 godinu, bio je podvrgnut teškoj operaciji. Kako već od svoje 40. godine boluje i od astme, bojali smo se da će iscrpljeno srce podleći. Poslije operacije nastale su zbilja teške komplikacije, tako da smo bile izgubile svaku nadu. Bdjele smo uz njega u bolnici dan i noć bez prestanka. I u noći, koja je imala biti zadnja u njegovu životu, obratile smo se za pomoć Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku, te obećale mali dar za salezijanske pothvate. Odnijele smo oca kući da umre među svojima. Nad njegovim smo krevetom objesile sliku Marije Pomoćnice i sv. Ivana Boska. I na najveće iznenađenje liječnika-profesora otac je počeo da se oporavlja, i da se poslije kratkog vremena sasvim digne.

Duboko zahvaljuju i šalju obećani dar.
O. sestre Slavica i Olga K.

Zahvaljujemo Mariji Pomoćnici kršćana i sv. Ivanu Bosku, bile su nam njihove molitve uslišane koje smo molili u velikoj boli našega djeteta koje je bolovalo deset dana. — Zahvalni smo za pomoć Marije Pomoćnice i svetoga Ivana Boska. Po njihovom zagovoru dijete je ozdravilo.
Štefanec, Pintarič Franja i Terezija.

DAROVI ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE U ZAGREBU

Za kubični metar zida darovali: Gartner Gaspar, — N. N., — Braća Njavro, — Kovačević Mara, — Tonsa Amalija.

Nadb. kon., Zgb. 600 din; Krsulić A. 300; N. N. 430 din; Salezijanski zavod, Selo 300 din; Vlč. Josip Selak u int. 300 din; Korboni Danica 300 din. Po 200 din: Altman Ankica, Barolin Dragutin, Res Antun, Rajić Blaško. Sakupili: Knežija 7041 din, Štimac Terezija 156 din, Car Paula 106 din, N. N. 53.50 din. Gdja Hackl 150 din, Bezić Marija 16 din. Darovali po 100 din: Milinković Tomo, Deželak Olga, Lisec Agneza, ing. Novak Ante, dr. Damaška Đuro, dr. Bakšić Stjepan, Radaković Jelena, Pavelić Marija, Pečuh Marija, Prodajna zadruga detaljnih trgovaca. Froelich Antuna, Špendić Vinko sakupio 158 din; Don Ivo Pulišić sakupio 49 din; Gagulić fra Karlo 81 din; Duić Blaž 60 din. Po 50 din darovali: Cecić Anka, Kovačević Mara, Zeininger Ana, Madjer Zora, Bunjevac Eva, N. N., Nociar Josip, Kapetan Julka, Šuveljak Margita, Balley Alma, Sestre sv. Križa, Djakovo, Blažanin Nikola, Astra d. d., Lebinec i drug, „Olex" - Nafta, Fabrika aluminiuma, Prpić Josip, Poljak Milan, Stiasni Stanko, Plan Štefi, Schlesinger Jakov, Jadr. o. društvo, Jugoslav. Lloyd, Schlesinger Makso, Šteka Dinko, Gjurić Marija, Vlč. Rapljenović, Šutej A., Građ. poduzeće Cerlenjak & Neumann, Fran N., Šantl Franjo, Antolović Valerija, Novak Anka, Nemet Ivan, dr. Vjeko Novosel, Oehm Srećko, dr. Andrija Živković, Čepin Aleš, Kolesarić David 45; Šlegr Franjo 40; Capan Marija 40; Školska djeca I. — IV. razr. Vukmanić 43,50 din; Cvetko Većeslav 35.50 din. Po 30 din: Jurković Marija, Pandić Viktor, Polić Nevenka, Dolinar Margareta, Prelog Pavao, Černe Vladimir, Šrekais Mijo, Haeusler M., Šrekais Anka, Plein Stjepan; Jelača Tomas 34, 50 din. Po 25 din: Vlč. Špringer Alojzije, Kćeri Božje Ljubavi - Legrad, Jozić Julka, Pollak S., Žic Ante, Car Paula. Po 20 din: Sestre milosrdnice - Žepče, Grofes Veronika, Križ. Sestr. Kralj. Sutjeska, Čurilović Barica, Pinjatela Josip, Kadić Elza, Tiskara Blažanin, Ilić Gustav, Kišlinger Viktor, Paspa Ivan,

Plantić Mijo, Baumann Antonija, Mataić Adela, „Polifex", Dr. Ivo Ražem, Pavelić Martin, Muvrin Suzana, Rajković Stana, Polić i Spies, Obrtna zadruga, Vlč. Talajić Mirko, Jović Franjo, Ivanić Albertina, Sukić Margareta, Strapajević Ana, Plaušić Marica, Štingl Drago, Male križarice - Suhopolje, N. N., Schmidt Marija, Gjurski Olga, Dirobacher Ivan, Golijan Tera, Crnković Ivo, Sestre Dragocjene Krvi - Zenica, Palmović Olga, Mudrinić O., Janjić Anka, Mašita Julijana, Kučinić Jelica, Vlč. Košak Pavao. Po 15 din: Medved Bara, Patačić Zvonimir, Denkovski Agneza, Skrnković Marija. Po 10 din: N. N., Klepac pac Josip, Šimonji Marija, Trubić Marija, Jovanovac Franjo, Šunjić Paula, Keller Roza, Rendulić Ljubica, Dr. Ljudevit Andrassy, Lazanin Ivka, Galinović Elvina, Pavelka Ivan, Grgurovac Ljubica, Depot Elizabeta Arden, Brajević Jerko, Kaštelan Marija, Ballogh Olga, Surda Rudolf, Sučić D. V., Ivanac Marica, Vrbnik Emil, Čačić Ferdo, Orlik Oto, „Omega" agentura, Pasarić Rudolf, Pavleković Srečko, Račić Andrija, Kolarević Marija, Bele Pollaka nasljednici, Vinković Ivan, D. D. za promet, Sestre milosrdnice - Sarajevo, Duić Vera, Palčić Luiza, Svoboda Marija, Cep Ana, Kalinović Reza, Kovačević Kata, Župski ured - Topusko, Šimaček Rikard, Benčić - Sieber Ante, Hang Antun, Marjanović Katica, Ivčević Adela, Žinić Ana, Vlč. Jurić Dragutin, Pajnić Lila, Obitelj Pupić, Dr. Josip Berlot, Deutsch Fani, Matić Lucija, Šofrar Franjo, Kos Stjepan, Bosanović Stjepan, Belec Stjepan, Mifka Zdravko, Kaštelan Marija, Vlč. Mirko Markotić, Antolić, Novak, Hafizović Josip. Po 5 din: Brusić Kate, Mužina Ljubica, Kirinčić Marija, Župni ured - Smokvica, Lehkec Petar, Pavlić Marija, Klafurić Terezija, Kotlarski Justina, Filjak Matija, N. N., Kraljić Eva 6 din. Derkos Katica 3 din, Tomec Kata 6 din.

Po 15 din Pension „Jelisava", Venos Ljubica, Marunčić A., Školaris Ljubica, Milosrdnice Zagreb, don Gracije Brajković, Sabljak Josipa. Vlč. Stipe Vučetić 19 din, Ščančar Josip 34 din, Givović Niko 48, Kovačić Sl. 13.50 din Pupič Vilma 12 din, Klopček Ruža 11, din, N. N. 9, Skopek Terezija 7 din. Po 10 din, Blažević Slava, Novaković Josip, Katančić Sofija, Žitnjak Kata, Dančević Veronika, Krivošić Ana 10 din i sakupila 30 din; Ledić Ivo, Novota Mato, Kovačević Kata, Bahorić Katarina, Bezić Mar. sakupila, Filić Maca, Štimac Draga, Butković Draga, Plein Stj., Roska Margareta, Kovač Đuro, Veisenberger Lucija, Miladin Marica, Jakšinić Đurica, Hengl Jelica, Šverer Sof., Pavlina Kata, Mataić Anđela, Grgurić Marija, Divokozić Julija, Mašina Marko, Vlč. Podkubovšek Ign., Pariža Đuro, Polak Fridrih, Žemlja L. i Ant., Hnapko Terezija, Feranec Anka, Markulin Fanika, Švagelj Ivan, Perović Karmela, Benedikt; - Hvar, Kastelan Mar., Froelich Antuna, Bižaca Stj., Martinčić M., Tabak Mar., Golijan ud. Tera, vlč. Marulić Nik., Vukasović Marko, Dumenčić - obitelj, Albert Irena, Pecih Mara, Halapir Anka, Novak Josipina, Pintarić Josip, Mesarov Franjo, Malkuč Mara, Froelich A., Derkos Bara, Medovac Marija, Mužić Terezija, Čapo Margareta, Jožic Ivan, Skobe Fanika, Bogović Baltazar, Franolić Franka, Lehkec Petar, Kovač Treza, Kadić Elza, vlč. Jurić Drag., Leopold Terezija m. d., Matković Terezija, Brestić Albert, Novi mjesečni darovatelji: po 10 din: Pregrad Rozika, Badaj Marija, Kolarević M., Komerički Agneza, Šandolić Ivan, Krznar Josipa, Čargo Josipina, Ulanec Eva, Jurjević Ana, Fistrić August (god 12); din 6: Peršun obitelj; din 5: Elijaš Ružica, Jurinić Angela, Heferer Milan, Hlupic Konrad, Marjanović Katica, Horvat Kata, Stišček Dragica, Vodopija Francka, Pavlenčić Stj., Račić Josipa, Stipanović Slava, Sambolec Juraj, Hrnčić Ljerka, Potočki Katica, Hinek Mirka, Bošnjak Marija, Škrnjuk Rudolf 4 din; po 3 din: Vascer Ana, Mavrić Marija, Vrbanović Kata, Natek Antun, Pajnič August, Košuta M., Gašparinec Josip, Golec Marija, Živčić Kata, Dačnik Rozika, Albert Ferda 10 din.

Osim toga su darovali po 5 din: Šiprak Bara, Dorošić Mančica, Holjević Barica, Mužina Lj., Hubata Marica, Keller Rosalia, Višek Josipa, Stanković Ana, Štrban obitelj, Štrban Augustina, Skopec Terezija (7), Filjak Matija, Sečen obitelj (6) Volovšek, Šumandli Mar., Boltek ud. Terezija, Šneler Josipa, Sagrak Ana, Vugrin Pero, Vodošek Anka, „Kat. žena" - Varaždž. Toplice (7), Marinčić Barica (6), Kovačević Mara, Tonsa Amalija, Keller Aleksandra, Strašček Štefa, Kraljić Eva md., Vlašić Mar., Fegić Fanika (4), Bezić Marija sakupila 23 din.

Salezijanska tiskara - Rakovnik, Ljubljana.

OMLADINSKI DOM, ZAGREB, OMIŠKA UL. 2.

SALEZIJANSKA SVEĆENIČKA ZVANJA

Družba Salezijanaca ima kod nas svoje sjemenište u Zagrebu, Omiška ul. 2 (Knežija). U nj se primaju oni mladići koji osjećaju u sebi želju da postanu svećenici i posvete svoj život i rad u Salezijanskoj Družbi, kojoj je glavna svrha katolički odgoj naše mladeži, u prvom redu radničke. Sjemenište ima pet razreda klasične gimnazije. Učenici uče privatno u sjemeništu pa na koncu svake školske godine polažu ispite na zagrebačkim državnim gimnazijama. Po svršenom petom razredu pitomci se primaju u novicijat i na daljnje školovanje na trošak Družbe.

U sjemenište primaju se i oni mladići koji su prekoračili određenu životnu dob za upis u prvi razred državnih gimnazija, t. j. 12 godina, ako osjećaju poziv za svećeničko zvanje i smisao za učenje, budući da i oni mogu privatno polagati državne ispite.

Svaki onaj koji želi biti primljen mora: 1 imati čistu nakanu i tvrdu volju svoj život posvetiti Bogu u Salezijanskoj Družbi, 2 biti iz poštene obitelji, zakoniti sin, a blaga i otvorena značaja, 3 imati s odličnim ili barem vrlo dobrim uspjehom svršenu pučku školu, 4 biti krepak i zdrav. Ko je bio otstranjen iz kakvog zavoda ili je već bio član kojega reda, ne može biti primljen.

Ko želi biti primljen u sjemenište Družbe Salezijanaca, treba da:

1 napiše i pošalje molbu u kojoj treba da opiše svoj položaj i svoje želje;

2 pošalje krsni list;

3 pošalje zatvorenu preporuku nadležnog župnog ureda; ako je bio učenik koje srednje škole i preporuku svoga učitelja vjere;

4 roditeljsku izvjesnicu, izdanu od nadležnog župnog ureda; u izvjesnici treba da su označeni poimenice: otac i majka, s datumom i mjestom rođenja i vjenčanja, zatim sva njihova djeca, kod svakoga da je označen dan rođenja, eventualno i smrti i uzroka smrti;

5 svjedočanstvo o svršenoj pučkoj školi, odnosno, usto još i svjedočanstvo eventualno kasnije svršenih nauka;

6 domovnicu izdanu od nadležne opć. uprave;

7 liječničku svjedodžbu o duševnom zdravlju i

8 uvjerenje nadležne poreske uprave o izravnom porezu roditelja i dječaka za godinu 1939.

Molbe se imaju poslati **najkasnije do 15. kolovoza.** Za odgovor valja priložiti poštansku taksenu marku.

Molbe s prilozima valja poslati na **Omladinski dom Salezijanaca, Zagreb 11, Omiška ul. 2.**

NADBISKUPSKI KONVIKT POD UPRAVOM SALEZIJANCA, ZAGREB, VLAŠKA UL. 38.

Nadbiskupski konvikt jest najveći i najiskusniji srednješkolski konvikt u Zagrebu. Roditelji su uvijek imali u ovaj konvikt najveće povjerenje. To je očito razvidno iz velikog broja molbi, koje svake godine stižu u ovaj konvikt, i iz činjenice, da konvikt svake godine popuni sva raspoloživa mjesta.

U konviktu se pitomci, koji pohađaju srednje škole, svestransko odgajaju. Rezultati uspjeha u školi kao i rezultati lijepog vladanja pitomaca posve zadovoljavaju. Bistveni dio odgoje u konviktu jest budni nadzor, koji uživaju svi pitomci u svako doba dana. Konvikt je u središtu grada.

U Nadbiskupski konvikt primaju se samo oni đaci, koji su zdravi i marljivi, koji se lijepo vladaju i svršili su osnovnu školu s odličnim ili najmanje s vrlo dobrim uspjehom, odnosno niži razred gimnazije s najmanje dobrim uspjehom. Ne primaju se repetenti ni popravkaši.

Ko se želi potanje informirati o prijemu u konvikt, neka zahtijeva prospekt. Informacije daje **ravnateljstvo konvikta, Vlaška ul. 38 u Zagrebu.**

Ako je naslovnik umro ili promijenio stan, molimo, da se Vjesnik vrati: UPRAVA I UREDNIŠTVO U ZAGREBU, OMIŠKA 2.